

Voorstel van resolutie over de crisis in de Kinderopvang

Commissie Welzijn, volksgezondheid en Gezin
27 april 2022

Evolutie

Decreet Kinderopvang van baby's en peuters als mijlpaal!

Voor 2014:

- Iedereen mag kinderopvang organiseren (wel meldingsplicht)
- Verschillende kwaliteitsvoorwaarden/subsidies

Vanaf 2014:

- Decreet → doelstellingen: voldoende, kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke kinderopvang
- Algemene vergunningsplicht (gelijke voorwaarden voor gelijke opvangvormen – gezin/groep)
- Getrapt subsidiesysteem (trap 1/2/3)
 - Geen enkele sector is er financieel op achteruitgegaan
 - Minder opvang zonder subsidies, meer opvang met inkomenstarief
 - Groeipaden in de subsidiebedragen
 - Meer nadruk op prestatiegerichte financiering binnen trap 2

Ratio

Aantal kinderen per kinderbegeleider

- Voor decreet: verschillen per sector
 - aanwezigheidsnorm per leeftijd in zelfstandige sector
 - indienst-norm in erkende sector
- Vanaf decreet
 - Een aanwezigheidsnorm = MAXIMUM-norm (max 1 op 8 of 1 op 9 bij meerdere aanwezige kinderbegeleiders) + inspanningsverbintenis
 - Mogelijkheid om te differentiëren – vereist een minimale schaal
 - Uit monitoringsgegevens stellen we vast: quasi nog altijd zelfde indienst-norm als vroeger voor erkende sector, nl. 1 op 6,6
- Grote budgetimpact voor verbetering ratio!
 - +/- 80 miljoen euro per eenheid minder (enkel voor trap 2-groepsopvang) = 320 miljoen euro (van 1/8 naar 1/4)
 - Overweging: 1 op 4 voor baby's (tot 1j) in groepsopvang
 - Impact trap 0/1: subsidies voor een betere ratio in trap 2 vergroot ongelijkheid met trap 0/1

Workforce

Personele tekorten in de KO: analyse

- Een complexe en meerzijdige problematiek
 - Beleidsdomein overschrijdend: welzijn, werk én onderwijs
 - Absolute noodzaak tot afgestemde aanpak
- Kwantitieve én kwalitatieve problematiek
- Impact van de onderliggende oorzaken – er bestaat niet één statuut voor kinderopvang

- Beleidsdomein-overschrijdende aanpak nodig
 - Voor de samenleving in het algemeen, maar zeker ook specifiek voor de KO sector
 - Vraag naar meer waardering voor diegenen die zich inzetten voor kinderen en jongeren, zeker voor de jongste kinderen en kinderen in kwetsbare situaties

Workforce

Personele tekorten in de KO: actieplan

- Actieplan VIA6 versterking (zij-)instroom in zorg- en welzijnsberoepen: globaal actieplan van sociale partners en Vl. Overheid
- Actieplan Workforce kinderopvang van Opgroeien samen met de KO-sector:
 - 20 tal mogelijke acties voor deze legislatuur
 - 2022: prioriteit aan 7 acties:
 1. Beroepenveld kinderopvang in kaart brengen en uitwerken
 2. Ondersteunen van versterken HR beleid in kinderopvangorganisaties vanuit goede praktijken en wetenschap
 3. Opleiding kindercare/kinderbegeleider beter laten voorbereiden op en aansluiten bij de wat de realiteit en finaliteit van de job in de praktijk vraagt.
 4. Het EVC-assessment voor begeleider kinderopvang bij de CVO's evalueren, optimaliseren en flexibiliseren.
 5. Uitklaren en versterken van de diverse mogelijkheden tot werkplekieren in de kinderopvang
 6. Onderzoeken van mogelijkheden om verantwoord in te zetten op versterkte instroom vanuit de arbeidsmarktreserve naar de kinderopvang.
 7. Aanpassingen in de regelgeving kinderopvang i.f.v. evolueren van een strikt kwalificatiebeleid naar een dynamisch competentiebeleid, de noodzakelijke voorwaarden daartoe

Workforce

Ook focus op arbeidsvoorwaarden

1) Statuut en verloning

- Groeipad T2B groepsopvang → CAO volgt
- Koopkracht VIA 6
- Onthaalouders
 - Proefproject werknemersstatuut
 - Evaluatie sui generis: verbetervoorstellen?

2) Ondersteuning

- Pedagogisch raamwerk/MeMoQ
- VIA 6: pedagogische coaches (bachelors)
- Mentees/Poolen gezinsopvang

Toekomsttoefening: Vroeg en nabij

- ‘Vroeg en nabij: naar een geïntegreerd beleid voor kinderen, jongeren en gezinnen’
- Waarom: visie moet vertrekken vanuit wat nodig is voor gezinnen, kinderen en jongeren
- Universeel en proportioneel – kunnen bijschakelen waar nodig (met aangepast aanbod/ondersteuning)
- Middelen anders inzetten (erkenning/subsidiëring)
- Kinderopvang: mee integreren van bouwstenen uit:
 - Visietekst toekomst kinderopvang vanuit Opgroeien
 - Advies SERV: kinderopvang als olie in raderwerk gezin, samenleving en tewerkstelling

KERNELEMENTEN UIT DE VISIE OPGROEIEN TOEKOMST KO

- Kinderopvang = gezinsondersteuning
- Recht op kinderopvang als basisvoorziening
- 3 ondeelbare functies: pedagogische, sociale en economische functie
- Kwaliteitsvolle opvang (oa ratio, competente medewerkers, ...)
- Netwerk als hefboom
- Open en hybride kinderopvang
- Lokale gezinsloketten
- Schaalgrootte
- Sociaal ondernemerschap
- Degelijke financiering van de opvang → betaalbaarheid voor elk gezin
- Een doelgericht wettelijk kader!